

Komplettering

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 ESKILSTUNA

diariet@ei.se
2021-103234

Datum: 2022-06-22

Kontaktperson: E-mail: koncessioner.mellan@vattenfall.com

KOMPLETTERINGAR TILL ANSÖKAN OM NÄTKONCESSION FÖR LINJE FÖR TVÅ NYA 145 KV- LEDNINGAR FRÅN ÄRENTUNA I STORVRETA TILL VÄSTER OM E4 I UPPSALA.

Vattenfall Eldistribution AB (Vattenfall) har i November 2021 ansökt om tillstånd att bygga och driva nya 132 kV kraftledningar i luft- och markledningsutförande mellan planerad utbyggnad av transformatorstation Ärentuna (ÄT8711) i Storvreta och befintlig 70 kV luftledning (ÄL1 S8) väster om E4 i Uppsala kommun i Uppsala län. Koncession för ledningen söks att gälla tills vidare. Energimarknadsinspektionen (Ei) begärde 2022-05-27 kompletteringar i ärendet som Vattenfall besvarar nedan.

1. För att Ei ska kunna pröva om ledningen är lämplig från allmän synpunkt och om den utgör bästa rimliga alternativet behövs en kostnadsberäkning. Att en sådan krävs framgår av 6§ 3 punkten förordning (2021:808) om nätkoncession.

Komplettering: Kostnadsberäkning är inlagd för aktuellt alternativ 2021. För de aktuella ledningarna beräknas kostnaden bli för luftledning med ca 300 m markkabel och om det skulle vara markkabel hela sträckan.

2. Ni behöver inkomma med en ny koncessionskarta som tydligt visar vilken sträcka som är utformad som luftledning och vilken sträcka som är utformad som markkabel.

Komplettering: Nya koncessionskartor är bifogade där markkabel och luftledning är utmärkta som blå respektive röd;

Bilaga A1 - Koncessionskarta_ledning_Nord och

Bilaga A2 - Koncessionskarta_ledning_Syd.

3. I MKB:n på sidan 23 har ni skrivit att: "Där ledningarna uppförs som luftledning byggs de som två parallella ledningar i portalstolpar av impregnerat trä alternativt portalstolpar i kompositmaterial" Sedan har ni på sidan 46 skrivit: "Hela sträckan för koncession ligger inom vattenskyddsområdet. Ca 300 m markkabelförlagd och ca 1,4 km i luftledningsutförande. Vid projektering planeras stolplaceringen utefter att minska intrång och påverkan på det vattenskyddade området i så lång

utsträckning som möjligt. Där stolpar inte kan undvikas kommer endast kompositstolpar användas. Inga impregnerade stolpar placeras inom 5 meter från brunnar eller vattenskyddsområdet” Enligt Ei:s granskning kommer hela ledningssträckan ligga inom ett vattenskyddsområde. Vi vill därför att ni förtydligar vilket material ni kommer använda.

Komplettering: Vi kommer enbart använda kompositstolpar.

4. **Ledningen passerar genom ett område för bevarande av odlingslandskap. Ni behöver beskriva mer utförligt hur ledningen påverkar jordbruksmark. Till exempel hur påverkas möjligheten till bevattning och möjlighet till användning av lantbruksmaskiner. Hur många stolpar kommer placeras i jordbruksmark och hur kommer dessa placeras för minsta möjlig påverkan ska uppstå?**

Komplettering: Ca 10 stolpar kommer behöva placeras inom området för odlingslandskap. Därav är 8 stolpar utan stag och 2 stolpar (kabelstolparna på östra sidan av Fyrisån) med stag. Kompositstolpar förankras i mark genom att grävas ner i ett rör, ca 1 m i diameter, som fylls med makadam. Luftledningsutförande genom odlingslandskapet påverkar därmed enbart markanvändningen mellan stolparna samt området i närmst anslutning till dem.

Majoriteten av luftledningsstolparna kommer vara konstruerade utan stag vilket kommer minska påverkan på markanvändning och jordbruksverksamhet. Vid detaljprojektering och placering av luftledningsstolpar kommer samtal med berörda jordbrukare föras för att minsta möjliga påverkan skall uppstå för deras verksamheter. Bland annat tas då hänsyn till att minimera hinder för användandet av lantbruksmaskiner samt begränsa påverkan på vattensystem, så som bevattning och dränering. Ingen dränering väntas uppstå från luftledningsstolparna.

5. **På sidan 52 skriver ni att ” En stor del av påverkan på identifierade naturvärden inom naturvårdsprogrammet kan minskas genom att vid luftledning placera stolpar utanför de berörda områdena. Där det inte går att undvika områdena helt ställs krav på att entreprenören vidtar lämpliga försiktighetsåtgärder vid byggnation och underhåll av ledningarna. Exempel på detta är att i fält märka ut enskilda värdefulla objekt för att se till att nödvändigt skyddsavstånd hålls samt att lågväxande vegetation sparas i den mån det är möjligt.” Vilka är de värdefulla objekten som kan komma att beröras? Länsstyrelsen har påpekat i samrådet att längs med Fyrisån, på båda sidorna, behövs en inventering. Har ni gjort det? Om ni inte har gjort det vill vi ha en motivering till varför.**

Komplettering: En NVI kommer utföras innan detaljprojektering för att bland annat identifiera naturvärden inom naturvårdsprogrammen. Eventuella värden kommer redovisas i en miljöåtgärdsplan för att kunna tas hänsyn till under detaljprojektering och vidare under byggnation. Största delen av sträckan inom naturvårdsprogrammen går genom jordbrukslandskap. Där förväntas främst objekt så som åkerholmar eller stenrösen vilket relativt enkelt undviks vid stolplacering under detaljprojektering. Inom området närmast Fyrisån förväntas mängden naturvärden variera mer, ingen stolplacering eller arbeten planeras utföras här. Därför kommer eventuella naturvärden runt Fyrisån inte påverkas. Eventuellt kan enstaka träd behöva avverkas eller kapas för att ge fri löplängd för faslinorna över Fyrisån, men påverkan på naturvärden inom Fyrisån väntas ändå vara mycket begränsad.

6. **Ni har angett att ni har hämtat uppgifter från Artdatabanken. Under vilket tidsspänn avser dessa uppgifter?**

Komplettering: Tidsspännet för artutdraget begränsades inte men äldsta observationen är från 1979 och fram till datum för det aktuella utdraget; 2020-10-20.

7. **I MKB:n har ni räknat upp arter som har observerats (sidan 56) i området men bara bedömt påverkan på vissa av de. Ni behöver beskriva påverkan, hur fåglarna nyttjar området samt skyddsåtgärder för**

alla arter, dvs. även de arter som är listade NT i rödlistan samt de arter som återfinns i bilaga 1 till Artskyddsförordningen.

Komplettering: Gulsparv^{NT}, Sävsparv^{NT}, Törnskata^{NT}, Björktrast^{NT} och Trädlärka^{LC} häckar samtliga i öppna miljöer med inslag av buskage och gles förekomst av träd, gärna i närheten av jordbruksmark. Ledningens uppförande kommer endast minimalt påverka sådana miljöer vid korsningen av Fyrisån. Enstaka träd kan behövas fällas vid detta område men då inga stolplaceringar planeras inom området närmast Fyrisån så blir påverkan för vederbörande arters livsmiljö mycket begränsad.

Vaktel^{NT} häckar vid åkrar eller ängar (slätter) med högt fåltskikt på torr till frisk jord. I Sverige uppträder den framförallt i slättbygden, gärna med småkullig terräng. Hotet mot Vakteln är kopplat till intensivare jordbruk samt ändrade skördetider och mekaniserat jordbruk vilket leder till att boplatser och fågel riskeras. Ledningens uppförande kommer, vid stolplaceringar, beröra jordbruksmark i platt terräng men ej öka hotet med intensifierat jordbruk, därför bedöms hotet mot vaktelns häckningsmiljö i området som minimalt.

Svart Rödstart^{NT} häckningsmiljö i Sverige är företrädesvis i industriområden, ofta på "industrilokaler" på landsbygden. Ledningen planeras ej inom eller i närheten av dessa miljöer. Spillkråka^{NT} återfinns i skogsmark, tätast i variationsrik blandskog med gott om död ved och gamla träd. Ledningen kommer ej beröra skogsmark.

Höns^{NT} och Fjällvråk^{LC} häckar i olika miljöer och i olika delar av landet. Inga detaljerad information om häckningsmiljöer finns i denna rapport. Inga detaljerad information om häckningsmiljöer finns i denna rapport.

Ledningens uppförande kommer ej påverka lämpliga häckningsmiljöer. Fjällvråk^{NT} häckar i de norra delarna av Sverige med en generell gräns vid norra Dalarna. Häckningsmiljö eller boplatser kommer därför ej påverkas av ledningsuppförande.

[REDACTED] kan, förutsatt att födotillgången är god, häcka framgångsrikt i öppen mark av sinsemellan mycket olika karaktär. Boet byggs alltid på marken i lågvuxen, tät vegetation; på myrar, hyggen, i kraftledningsgator, kärr eller på hedder men även i vassjöar samt i unga barrskogplanteringar, i vide- eller björksnår eller t.o.m. i sädesfält. I [REDACTED] I och med att kraftledningsgator utgör en lämplig häckningsmiljö så bedöms ledningens uppförande, på lång sikt, inte påverka den [REDACTED] livsmiljö i området negativt.

Brun kärnhök^{NT} är tillskillnad från blå kärnhök mindre variationsrik i sin häckningsmiljö. Häckning sker kring vassrika slättsjöar, boet byggs i tät gammelvass ofta upphängt 0,5-1 meter. Ledningen kommer korsa, men ej fysiskt påverka, dessa miljöer. Det anses också mer troligt att observerade individer kommer från slättsjön i höjd med Husby.

Sångsvan^{LC} och [REDACTED] är två rapporterade arter vilka är klassade som Livskraftiga enligt den svenska rödlistan samt är upptagna bilaga 1 till fågeldirektivet. Sångsvan häckar i vatten av brett olika karaktär medan [REDACTED] Inga specifika hot finns i dagsläget utan snarare gynnas dessa arter av den förändring som sker i landskapet idag. Ledningarnas uppförande väntas inte påverka dessa miljöer negativt eller arternas status i området.

Pilblad^{NT} växer främst på grunt vatten, längs stränder av naturligt näringsrika, basiska sjöar och lugnt flytande vattendrag, mer sällan i dammar och större diken. Vattenfräne^{NT} växer längs näringsrika och kalkrika sötvattensstränder vid sjöar, vattendrag, småvatten och diken, inte sällan vid bryggor och brofästen. Då inga stolpar eller arbeten skall utföras inom området närmast Fyrisån så kommer påverkan på dessa arter vara mycket begränsad.

En NVI med detaljerad redovisning av artförekomst kommer utföras innan detaljprojektering för att identifiera artförekomsten längst sträckningen. Hänsyn till eventuella identifierade arter kommer redovisas i en miljöåtgärdsplan för att kunna tas hänsyn till vid detaljprojektering och vidare under byggnation.

Inga stolpar skall placeras eller arbeten utföras inom området närmast Fyrisån, vilket betyder att arter inom detta område inte kommer påverkas märkvärt mer än vid byggskede då störande ljud kan förekomma. Påverkan på arter inom Fyrisån väntas vara mycket begränsad. Ingen av arterna som är hotade, nära hotade (CR, EN, VU och NT) eller upptagna i bilaga 1 till fågeldirektivet förväntas påverkas mer än marginellt av ledningarnas uppförande och därmed bedöms inga fler hänsynsåtgärder vara nödvändiga.

8. På sidan 54 skriver ni att en av 25 identifierade arterna är skyddsklassad och kommer påverkas mycket begränsat. Ei behöver veta vilken art det är, hur den påverkas samt vilka skyddsåtgärder som kommer vidtas för att säkerställa att ledningens sträcka är lämplig.

Komplettering: En av de 25 identifierade arterna, [REDACTED], är skyddsklassad på grund av att det föreligger hot för insamling, störning eller förföljelse och redovisas därför inte i Tabell 4. [REDACTED]

[REDACTED] Att [REDACTED] klassas som starkt hotad är främst kopplat till den påtagligt ökade minskningstakten i populationen. Hoten utgörs främst av habitatförlust genom utdikning, uppodling av ängsmarker samt ett intensifierat bruk av åkermark (övergång till sädesodling och effektiv dränering). Ledningarna kommer ej uppföras i närhet av någon myr men dock på jordbruksmark i anslutning till vatten. Ingen utdikning eller förändring av jordbruksmarken som idag finns kommer genomföras vid uppförandet av ledningarna.

Efter samtal med EI framgår att Sökanden inte diffuserar denna skyddsklassade fågel i MKB utan att EI diffuserar skyddsklassade fåglar innan MKBn offentliggörs.

9. På sidan 57 skriver ni att om ni påträffas rovfågelbon i ledningsgatan ska detta omedelbart anmälas till Länsstyrelsen. Ska ni avverka skog/träd eller dra ledningen nära platser där boplatser kan förväntas?

Komplettering: Sökanden gör bedömningen att risken för påträffande av rovfågelbon är liten. Detta då sträckan för koncession berör majoriteten öppen mark och samtliga observerade rovfågelsarter, utom blå kärnhök och röd glada, häckar i andra sorters miljöer än den ledningarna berör. Enstaka träd kan komma att behöva avverkas eller kapas inom området runt Fyrisån för att ge fri löplängd för faslinorna över ån. Risken för att påverka rovfågelbon väntas ändå vara mycket begränsad.

Bilaga A1 - Koncessionskarta_ledning_Nord

Bilaga A2 - Koncessionskarta_ledning_Syd.

[REDACTED]
Vattenfall Eldistribution AB
Tillsänd och rättigheter